

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Égész évre 6 korona, postai szátküldéssel 7 korona.
Egyes szám ára 12 fillér.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz címzendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felölös szerkesztő és kiadó: RÓNAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Varkori út. szám.

Ryiltér sora 40 fillér
Hirdetések nagyság szerint jutányos áron
számítatnak.

A polgárság zászlóbontása.

A Magyar Városok Országos Kongresszusa már megalakításakor legfőbb céljának tekintette, hogy alkalmas időben a magyar városok polgárságát a közélet számára összefogó, tudatos táborra megszervezze.

Ez az idő elérkezett. Nemcsak lehetővé tette a polgári szervezkedést, de nemzeti érdekből ma már egyenesen parancsolja. A szervezés megindítására a kongresszus elnöke, Barczy Istvan a főváros polgármestere április 21-ére összehívta a kongresszus állandó bizottságát. Ez döntött a május 19-ra, az összes városok képviselőinek meghívottaknak részvételével tervezett egyetemes ülés összehívásáról.

Az egyetemes ülés hivatása lesz, megállapítani a városi polgárság programját és szervezkedési módját.

Az új magyar nemzeti állam kiépítésére irányuló politikanak elsőrendű követelése a magyar városok fejlesztése. Nemcsak hogy az ország lakosságának tetemes része a városokban lakik, a városok környéke lakosságának élete is a városokhoz fűződik, hanem a városok az országnak gazdasági kulturális és nemzeti tekintetben is egyik legnagyobb értékét foglalják magukban. Ezt a nagy értéket a városi polgárság nehézségeket nem ismerő kitarító munkája teremtette meg; a mi történelmi idők erejének meg sokszorosra fokozott kifejtését követelik. Evvel szemben azt látjuk, hogy a városok jelenlegi helyzetükben keptelenek hivatásuknak megfelelni.

A feladat, ami a polgárság előtt áll: bátor kezddel felszabadítani és munkába állítani éppen marad fizikai és szellemi erőinket, helyreállítani a megromlottakat, plántálni újakat, minden rendelkezésre álló erőt belevetni az újjáalkotás munkájába s evvel hazánkat új és gazdagabb élet elé venni.

A városi politikában ez jelenti:

a demokratikus alapon felépített s az állami gyámkodástól szabadabbá lett önkormányzatot;

a városok pénzügyi önállóságát és képesé tételét az egyre növekvő feladatok terheinek viselésére;

a városi élet és közgazdaság nekilendítését, elsősorban az építőipar labraállítását,

a fogyasztó polgár két főszükségének kielégítését: a jó, egészséges és olcsó élelmet és lakást.

Az országos politikában pedig jelenti:

a nép uralmat a törvényhozásban s a köz élet minden terén,

egyszerű gyors és étellel teli közigazgatást, jól fizetett, hozzáértő független tisztviselőkkel, a közterheknek egyforma, arányos és igazságos megosztását az egész társadalomra,

a termelés fokozását, a gazdasági tevékenység szabadságát,

a közérdek szempontjából való ellenőrzés mellett,

nagyarányu beruházásokat az állami élet egész vonalán,

minden jogi, társadalmi, közigazgatási, egészségügyi s gazdasági feltétel megteremtését arra, hogy több ember szülessék, több maradjon meg, s aki megmarad emberségesen élhessen, boldogulhasson,

a munkájuk után élők tisztas megélhetésének biztosítását, munka nélkül levőkről s a munkaképtelenekről való gondoskodást, — egyszóval komoly, erőteljes szociális politikát.

A világháború kényszerűségei feltarták az emberi teremőképeségnek szinte korlátlan lehetőségeit. A súlyos megpróbáltatásokban megédzett polgárságra vár annak igazolása, hogy nemcsak pusztulás, hanem gazdasági és kulturális újjászületés és virágzás is bekadhat.

A városok egyetemes ülése fel fogja hívni az ország polgárait, hogy a programot tegyék magukéva, egyesületeiket, köröket s általában szervezeteiket állítsák e program megvalósításának szolgálatába. Ebből az összhangzó működésből fog kialakulni az új közszelem, mely parancsolólag fogja követelni, hogy a városok polgárságát a képviselőtestületekben, a törvényhozásban csak olyanok képviseljenek, akik a városok kívánságait programjukul nyíltan vallják és készek azok teljesítésére feltétlenül és teljes erővel sikra szállni.

Igy fognak a városok egyre hozzájutni ahhoz a társadalmi és politikai súlyhoz, mely őket méltán megilleti. (V. L.)

E kongresszuson részt vesz városunk polgármestere is.

Csökkenő házassági kilátások.

Eladó leányok anyainak most nagyon felszaporodott a gondjuk. A fiatal emberek nosulesi hajlama már bekeben sem volt valami tulságos, de most a leányok házassulási esélyei meg inkább megritkultak, mert a fiatal emberek ezrei estek el a harctéren. S emellett a borzasztó dragaság! Fiatalabb hivatalnok nem is gondolhat a házasságra; hogy hozomány nélkül vehessen el egy leányt, legalább három évtizedig kell várnia.

De nemcsak a jovedelmek, a hozományok érteke is csökkent. Ha valamely leánynak elöb szazezer korona hozománya volt, úgy „jomódu”-nak tartottak; ma szazezer koronának a kamatja édes-kevés a háztartás költségeinek fedezésére. A lakás és a cseledtartás költségeinek fedezése után alig jut valami a tulajdonképpen életfenntartás költségeire, ha a hozománnyal ferjhez menő leány megszokott életmódját meg nem változtatja. Minthogy a hozományok értékükben veszítettek, a férfiak, ha házasodni akarnak, legtöbbszörre szerelemből lesznek kénytelenek nősülni.

A háztartásra nevelt leányok legtöbbször része a háztűzhely alapításának lehetősége csaknem teljesen megszűnt; dolgozniok kell, meg pedig hazon kívül, hogy megélhessenek. A hazonkivüli foglalkozás mellett azonban sürűben kerülnek össze fiatal emberekkel, multal megnyílik elöttük annak lehetősége, hogy a megismerkedés örök frigyhez vezessen. Sok anya meltatlankodva fogja magától elharítani azt a gondolatot, hogy leányát így „közszelemre tegye”, de ezt ma mégis alig kerülheti el. A leányt nem lehet otthon üvegházban tartani, ahol senkisémet látja, senki meg nem ismerkedhet vele.

Természetesen a leány legyen rendes, tisztességes, hazias es szerény. De egymaga ezekkel az erenyekkel sohasem fog ferjre szert tenni, ha nincs neki alkalma, hogy jó tulajdonságait fiatal emberekkel megismertethesse.

A férfi nem szeret bele egy leányba, mert bájosabbnak, jellemesebbnek tartja a többinél, hanem azért, mert hozzászóokott, mert nála rokonszenvet vagy bámulatot talál es végül mert azt hiszi, hogy az imádott leny nélkül nem tudna élni, mas szóval a férfi tulajdonképpen

csak onzéből házasodik, azzal a magának be nem vallott célzattal, hogy családot alapítson.

A férfitemészet e tulajdonságait az eladó leányok anyáinak figyelmükbe kell venniük; különösen pedig azoknak, akik a mostani változott viszonyok közt nem vihatik el leányaikat egyik mulatságról a másikra. Okos anyaknak tehát meg kell ragadniok minden tisztességes alkalmat, mely leányaikat a most annyira megritkult fiatal emberek közelébe jutatja. Ez alkalmak közt bizonyára nem a legutolsó a leányoknak hazonkivüli kenyérkereső foglalkoztatása.

B. R.

Helyi hírek.

Az időjárásról hetek óta halgattunk. Pedig a krónikásnak azt is feljegyezni kötelessége. De nem mertünk az időjárásjelölő jó öreg mythológiai hősök ellen kikelni. Olyan érzékeny most mindenki. — Pedig hát, hogyan koszt be az idén Sándor, József és Benedek. — hozott talán egy esopp meleget? Hát még tavasz eleje? Nem faggyal, hóesővel, szélviharral volt tele? Meleg napsugár csak úgy próbaképen mutatkozott. Mintha azt akarta volna igazolni, hogy hiszen van még napsugár, de az emberiségnek belőle juttatni kár. Csak a bekés munkát illeti az éltető meleg. S mivel az időjárásellen apellálni nem lehet, még április derekan is el kell szenvedni, hóesőt, zord hideget es Isteneim, hol vannak még a nagy szentek! Talán még az időjárás is hadat üzent nekünk?! Furesa, hogy a fővárosi lapok egyike sem hívta fel még nyilatkozattételre a mindenképp nyilatkozó nagy- es kevésbbé méltóságú vezetereket! Hiszen ők ebben is szakemberek! Viharjelölők! Ha ebben netán valaki holmi kritikát látna, — ne csodálkozzek, mert az időjárás mostanában igazán — kritikus!

A Gyöngyös vizállasa mult hétfőn oly rohamosan emelkedett, hogy aggodalomra adott okot. Néhány helyen kikelt medréből, nagyobb kárt azonban nem okozott es estefelő újra apadni kezdett. A Szt. János hídnál némi kárt okozott az ott elhelyezett építő anyagokban, az erős ár pedig alumosita es szőtrepasszette a nemrég elkészített pillérvédőbetonburkolatot.

A közszegefalvi iskola vizsgaja mult vasárnap delután volt es rendkivüli ünnepeles keretben folyt le. A hitközség részéről Kines Istvan es Freyberger Sándor elnökök, a város részéről Jambrits Lajos polgármester es több iskolaszeki es képviselőtestületi tag jeleltek meg a közszegefalvi lakosok majdnem mind ott szorongtak az iskola épületében. Edler Anna, a megvalasztott új tanítónő sorra bemutatta a hatosztályu iskola növendekemek tanulmányi eredményét es ezek mind nemcsak a tantárgyakban való kielelítő tudást bizonyították, hanem azt az orvendetes tenyt is, hogy a tanulók a magyar nyelvet, ami igen orvendetes haladást jelent az ismert évszázados nemet telopen, jól beszélik es érök is. Ebben nagy érdeme van Mernyei Mihály volt tanítónak is, de Edler Anna tanítónőben ugyalatszik kitünő utódot kapottez az iskola. Különösen az első osztályu növendékek igazolták ezt, ami már kizárolag az új tanítónő fáradozásnak gyümölese. Ezt jutatta elismerő szavakkal kifejezésre Jambrits Lajos polgármester, Kines Istvan apatplébános es Freyberger Sándor hitközségi elnök; melegen gratuláltak a tanítónőnek, de nemkülömben a közszegefalvai lakosoknak is, lelükre kötve, hogy szeretettel támogassak az új tanítónőt, aki meghatottan kosztotte meg a kitünető figyelmet es jóakaratot. Örömmel hallották a megjelentek, hogy a tanítványok nagy szeretettel veszik körül a tanítónőt, a szülök pedig elragadtatással beszélnek a gyermekek iskolahajásának feltünő buzgóságáról es az új tanítónőnek a gyermekek iránti jóágaról. Az iskolaszeki elnök egyben kihirdette, hogy a gazdasági munkában való részvétel okából az idösebb növendékek iskolalátogatási kötelezettsége a vizsgával megszűnt, a kisebb tanulók azonban junius végéig továbbra is eljáratnak az iskolába hasznos ismétlés es foglalkoztatás céljából.

Kitünötetes. Schönbauer Frigyes zászlósok Öfel-sége a harctéren teljesített kitünő szolgálatát elismerésül a hadiékítményes arany érdemkeresztet adományozta.

Nők és cserkeszek mozgósítása az Unióban. Az amerikai kormány 300 ezer cserkeszt mozgósít a partok védelmére. Ezenkívül bizonyjavaslatot nyújtottak be 200 ezer nő mozgósításáról, a mezőgazdasági munkához.

Uj forradalom Oroszországban. A Kolniseh Zeitung jelentés Stockholmból: A Haparandából a svéd-orosz határa érkezett magánjelentések szerint Pétervárott az ideiglenes kormány ellen újabb nagy zavargások történtek ki, amelyek nagyobbak mint a márciusiak voltak. Az utasokat Haparandában visszatartották, mert a vonat bergről meg van zavarva. Az orosz posta negy nap óta elmaradt.

Szociáldemokraták gyűlése. Szociáldemokrata-körökben mondják, hogy a nemzetközi szociálista kongresszusra Stockholmba a svéd, dán, holland, német, magyar, osztrák, orosz és olasz szociálisták részvételével már biztosítva van az olaszok pedig az angolok és franciákat is meghívták.

A béke hírtérjesztése. A hamburgi Fremdenblatt bécsi jelentés alapján megfogja azt a hírt mintha a központi hatalmak fegyverszünetet kötnek Oroszországgal és mintha a különbékéről való tárgyalások már küszöbön állnának. A laptól értesült forrásból arra, hogy vannak bizonyos jelek, amelyek szerint tagelhatatlan, hogy a két ellenség között való közlekedés megtörténik és a feszültség már engedett, de bevételezzünk, hogy az ügy gyorsan és simán fog lebonyolódni.

Amerika a londoni egyezmény ellen. A Morning Post jelentés Washingtonból: Wilsonnak állítólag az az elhatározása, hogy nem volna helyes politika, ha az Unió aláírja a londoni egyezményt. Ilyen meggyőzés az Egyesült Államok alkotmányára szerint amenny sem volna kötelező ereje és kétséges, hogy a szenátus elfogadná e.

A béke. A rendkívül kedvező körülményekre tekintettel a közelebbi időre várható a békekötés. A Courant szerint minden attól függ, melyik párt kerekedik felül Oroszországban. A Lokalanzeiger jelentés Hagából: Az orosz munkáspárt egy Hollandiába érkezett bizottságát elmondta, hogy az orosz szociálisták nem akarják a háborút Anglia kedvéért folytatni. Békétárgyalásokat követelnek a központi hatalmakkal. Az orosz hadsereg nagy része Miljukov lemondását követeli, mert az angolok és közönség tekintik. Követelik, hogy az angol, francia, olasz bekebebarat szociálistákkal nyílt kongresszuson megbeszélhessék a békét. Ha követeléseiknek nem tesznek eleget, a szakadás a kormánnyal elkerülhetetlen.

Az orosz kormány bekegytelközete. A Pétvári Távirati Ügynökség jelentés: Az ideiglenes kormány Lvov herceg miniszterelnök aláírásával ellátott nyilatkozatot tett közzé, a melyben ezeket mondja: — Az orosz állam katonai helyzetének megvizsgálása után az ideiglenes kormány elhatározta, hogy eleget tesz az ország iránt erzett kötelességének, amely szerint a népek nyíltan megmondja az igazságot. A kormány a nép támogatásával mindent el fog követni, hogy a régi rezsim káros hatásait megszüntesse, de az idő sargat és az ország meg mindig hatalmas elkötelezettséggel áll szemben, amely az államunkhoz tartozó egyes országrészeket tart megzsalva és épen most is döntő előrelépéssel fenyeget bennünket. Az ideiglenes kormány a nép akaratára bizza, hogy szövetségeseinkkel végleg döntsen a világháborúra és annak befejezésére vonatkozó kérdésekben, de már most kijelentjük, hogy Oroszországnak nem szándéka, hogy idegen népek fölött uralkodjék, hogy nemzeti örökségüket tőlük elvegye és erőszakos módon megszálljon idegen területeket: sőt ellenkezőleg: tartós békét kíván teremteni a népek ama joga alapján, hogy onmaguk döntsenek sorsuk felett. Az orosz nép nem arra törekszik, hogy más népek rovására növelje külső hatalmát és nem célja, hogy idegen népeket legázzon, s megalázzon, de nem fogja megengedni, hogy hazájában nagy küzdelemből megaláztatva kerüljön ki. Ezen alapelvek alkotják majd alapját az ideiglenes kormány külpolitikájának. Az ideiglenes kormány nem hallgathatja el a nép előtt az igazságot: a háza veszedelemben van, minden erőnkkel meg kell feszíteni, hogy megmentsuk. Ösztönjük, hogy igazmondásunkra ne lehangoltsággal válaszoljanak, hanem legyen az ország elég erős ahhoz, hogy a kivívott szabadságot biztosítsa.

Eladó ház

a Király-ut 43. sz. a. földszintes ház 3 utcai ablakkal eladó. Közelebb felvilágosítás ugyanott nyerhető.

Magyarországon a leggyakrabban használt és leghíresebb fájdalomcsillapító bedörzsölés

Hörgöny-Liniment. kapsz. oimpoc.

Hörgöny-Pain-Expeller pótlás.

Dr. Richter-féle

Magyarországon a leggyakrabban használt és leghíresebb fájdalomcsillapító bedörzsölés

Dr. Richter-féle

Magyarországon a leggyakrabban használt és leghíresebb fájdalomcsillapító bedörzsölés

Dr. Richter-féle

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsém Kőszeg város és környéke m. t. közönségének becses tudomására hozni, hogy **Kőszegen. Pallas-utca 22. szám alatt**

úri és női szabótermet

létesítettem, ahol nemesak új úri és női ruhákat, hanem mindennemű átalakításokat és javításokat is elvállalok és legjutányosabb árért elkészítek.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve vagyok

Kiváló tisztelettel

Forster Ferenc

becsi úri és női szabómester.

CSÚZ, KÖSZVÉNYBEN

nyugosere zavarokban szenvedők évszázadok óta bevált rádiómos gyógyító fürdője

LIPIK 64° C (Szlavonia)

Háboruban is télen-nyáron üzemben

Jürddelkkel egyesített gyógy-panziók. Prospektust küld a FÜRDŐIGAZGATÓSÁG

Radioaktív, alkalikus sos. Jódos hőforrások. ISZAPKEZELÉS.

Kérjen időszaki értesítőt! Amatőr munkát szakszerűen végez!

Köszönetnyilvánítás.

Szeretett férjem, illetve jó apánk

LAÁSZ JÓZSEF

ÉPÍTŐMESTER

váratlanul bekövetkezett elhunytával a társadalom minden rétegéből oly számos, jóságos részvétnyilvánulással halmozottunk el, hogy egyenként, méltó módon megköszönni lehetetlen volna. Azért ezúton mondunk hálás, meleg köszönetet mindazoknak, akik fájdalomukat őszinte részvétükkel, a temetésen való megjelenésükkel, valamint koszoru adományokkal enyhíteni törekedtek. Nemkülömben hálás köszönettel tartozunk a helybeli katonatisztikarnak, a tűzoltóegyesületnek, a kath. polgári körnek és az elhunyt bensőbb barátainak, kik a temetésen való megjelenéssel és koszoru adományozással adtak halottunk iránti tiszteletüknek kifejezést.

Kőszeg, 1917. évi április hó 17.-én.

A gyászoló özvegy és gyermekei.

Figyelem!

Veszek új és viselt cipőket, csizmákat, férfi ruhákat a legmagasabb árért. Levelezőlap elegendő értesítésre és azonnal jövök. **Pavetits János.** Kossuth Lajos-utca 16 sz.

Jótállás a biztos eredményért.

Törvényesen védve

Reitter Oszkár

nagybecskereki ny. főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyszerű találmánya

„PATKÁNIN”

patkányirtó-szer, (nem mérge) mely emberre és háziállatokra nem ártalmatlan és felalmlil. **Egy doboz ára 3 K.** minden más irtószert. Minden dobozban használati utasítás van mellékelve. Ismertető prospektust, melyben le van írva, hogy különféle nagyságú gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a PATKÁNIN gyár egyedüli elárulója, a Torontál Agrárbank Részvénytársaság Nagybecskereken.

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság

kőszegi fiókjá,

Kőszeg, Király-ut 6. szám. Strucz szálloda mellett.

Elfogad: öteketek jelenleg nettó 3 1/2%-os kamattal, betéti könyvekre és folyószámlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik, betét kifizetéseket felmondás nélkül eszközöl.

Leszámitol: 2-3 alírasos üzleti és magánvalókat mindenkor a legelőnyösebben

Folyósít: rendes és törlesztési jelzőjegyeket földirtokokra és városi házakra, magassabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökké változtat (convertál).

Ertékpapirokat: napi arfolyamot vesz és elad, toszdei megbízásokat elfogad

Szelvényeket: költségmentesen bevált, szelvényeket a szevényutalvány (talon) alapján díjmentesen beszeréz

Átutalásokat, tenzeseket eszközöl a világ bármely piacán teljesen díjmentesen.

Ertékpapirokra: anam- és magán papirokra előleget ad

Sorsolás alá eső értékpapirokat arfolyamvesztéses ennt biztosít

Ertékpapirokat és értékeket őrzése és kezeletére átveszt.

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzügyintézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári és banküzleti megbízást a legelőnyösebben bír lebonyolítani. Mint az Első Magyar Államias Biztosító Társaság ügynöksége mindenféle biztosítást elfogad és felvilágosítással kszéggel szolgál.

Központ: **Szombathelyi (regi) Takarékpénztár**

Szombathely Alakult: 1857-be i.

Alapitoke 1,600,000 kor. Tartalékok: 400,000 kor. Takarékbetétek 15 millió koronán felül. Saját tőkél 2,250,000 koronára.